

ОГЛЯД ГОЛОВНИХ НОВИН ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

24 – 30 червня 2016 року

I. Бухгалтерський та податковий облік

1.1. Щодо належного документального забезпечення видачі/отримання готівки із каси підприємства.

ДФС України в Листі від 14.06.2016 р. № 13295/6/99-99-10-02-15 (опублікований 24.06.2016 р.) надала роз'яснення, яким має бути документальне забезпечення операцій з видачі та отримання готівки із каси підприємства.

Порядок ведення касових операцій визначено Постановою Правління НБУ від 15.12.2004 № 637 «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» із змінами і доповненнями (далі – Постанова № 637). Відповідно до п.3.4 Постанови № 637 видача готівки з каси проводиться за видатковими касовими ордерами (додаток 3) або видатковими відомостями. Документи на видачу готівки мають підписувати керівник і головний бухгалтер або працівник підприємства, який на це уповноважений керівником. До видаткових ордерів можуть додаватися заява на видачу готівки, розрахунки тощо. Якщо на доданих до видаткових касових ордерів документах, заявах, рахунках тощо є дозвільний напис керівника підприємства, то його підпис на видаткових касових ордерах не обов'язковий.

Крім того, відповідно до п.3.5 Постанови № 637 у разі видачі окремим фізичним особам готівки (у тому числі працівникам підприємства) за видатковим касовим ордером або видатковою відомістю касир вимагає пред'явити паспорт чи документ, що його замінює, записує його найменування і номер, ким і коли він виданий. Фізична особа розписується у видатковому касовому ордері або видатковій відомості про одержання готівки із зазначенням одержаної суми (гривень - словами, копійок - цифрами), використовуючи чорнильну або кулькову ручку з чорнилом темного кольору. Якщо видаткова відомість складена на видачу готівки кільком особам, то одержувачі також пред'являють паспорти чи документи, що

їх замінюють, і розписуються у відповідній графі документа.

Для виведення залишку готівки в касі не приймаються видаткові касові ордери або видаткові відомості, в яких видача готівки з каси не підтверджена підписом одержувача.

Якщо підприємство (підприємець) надає держателям електронних платіжних засобів послуги з видачі готівки за допомогою платіжного терміналу (імпринтера), то на підставі квитанцій платіжного терміналу (сліпів) таким підприємством складається видатковий касовий ордер на загальну суму проведених операцій за день та здійснюється відповідний запис у касовій книзі.

Також у Постанові № 637 передбачено, що під час перевірок з'ясовується наявність у підприємства касової книги, а також відповідність її оформлення вимогам законодавства України.

Крім того, перевіряється правильність ведення касової книги, оформлення в ній касових операцій із приймання та видачі готівкових коштів (у тому числі за строками), відповідність зазначених у ній сум прийнятої до каси або виданої з неї готівки даним прибуткових і видаткових касових ордерів, якість і своєчасність записів касира згідно із зазначеними в касовій книзі касовими документами, наявність підпису бухгалтера, який перевіряв записи в касовій книзі за кількістю отриманих ним касових ордерів, правильність підрахунку в касовій книзі фактичних залишків готівки в касі на кінець дня тощо.

Таким чином, до залишку готівки в касі на кінець дня для визначення ліміту додаються видаткові касові ордери або видаткові відомості, в яких видача готівки з каси не підтверджена підписом одержувача.

Коментар:

Ліміт готівки в касі визначають з урахуванням режиму і специфіки роботи підприємства, віддаленості від банків, об'ємів касових оборотів, встановлених термінів здачі готівки та ін. Підприємства встановлюють його на підставі розрахунку середньоденного отримання в касі готівки або її середньоденної видачі з каси, за рішенням керівника або уповноваженої ним особи.

Встановлений ліміт каси підприємствам необхідно постійно контролювати, оскільки його порушення загрожує застосуванням штрафної санкції: її величина складає двократний розмір виявленої понадлімітної готівки за кожен день.

II. ПДВ

2.1. Чи може платник податку внести готівку через касу банку для зарахування на рахунок в системі електронного адміністрування ПДВ, якщо його поточний рахунок заблоковано (арештовано)?

25.06.2016 р. ДФС України в інформаційно-довідковому ресурсі «ЗІР» роз'яснила платникам ПДВ, чи можуть вони внести готівку через касу банку для поповнення свого електронного рахунку, якщо поточний рахунок в банку заблоковано. Пунктом 19 Порядку електронного адміністрування податку на додану вартість визначено, що суми податку, зазначені в податковій звітності з податку, перераховуються до бюджету та/або на поточний рахунок платника – сільськогосподарського підприємства з електронного рахунку платника податку. Згідно з п. 20 Порядку № 569 для перерахування до бюджету та/або на поточний рахунок платника – сільськогосподарського підприємства сум узгоджених податкових зобов'язань (в тому числі сум податку, що підлягають перерахуванню до державного бюджету згідно з п. 23 Порядку № 569) відповідно до поданої податкової

звітності з податку Державна фіскальна служба України не пізніше ніж за три робочі дні до закінчення граничного строку, встановленого ПКУ для самостійної сплати податкових зобов'язань, надсилає Державній казначейській службі (далі – Казначейство) реєстр платників податку, в якому зазначаються найменування або прізвище, ім'я та по батькові платника податку, податковий номер або номер та серія паспорта (для фізичних осіб – підприємців, які мають відмітку в паспорті про право здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта), індивідуальний податковий номер платника податку, звітний період та сума податку, що підлягає перерахуванню до бюджету та/або на поточний рахунок платника – сільськогосподарського підприємства.

На підставі таких реєстрів Казначейство не пізніше останнього дня строку, встановленого ПКУ для самостійної сплати податкових зобов'язань, перераховує суми податку до бюджету та/або на поточний рахунок платника – сільськогосподарського підприємства з електронних рахунків платників податку.

Відповідно до п. 22 Порядку № 569 у разі недостатності коштів на електронному рахунку платника податку для сплати до бюджету узгоджених податкових зобов'язань платник податку у строки, встановлені ПКУ для самостійної сплати податкових зобов'язань, перераховує на електронний рахунок необхідні кошти з власного поточного рахунка.

Порядок сплати податків та зборів регулюється ст. 35 ПК України. Сплата податків та зборів здійснюється в готівковій або безготівковій формі, крім випадків, передбачених ПКУ або законами з питань митної справи.

2.2. Чи формується податковий кредит платником податку, що застосовує касовий метод податкового обліку за податковими накладними, з дати складання яких минуло більше 1095 днів?

25.06.2016 р. ДФС України в інформаційно-довідковому ресурсі «ЗІР» нагадала про порядок формування податкового кредиту платниками ПДВ, що застосовують касовий метод податкового обліку.

Відповідно до п.п. 14.1.266 п. 14.1 ст. 14 ПК України касовий метод для цілей оподаткування згідно з розд. V Кодексу – метод податкового обліку, за яким дата виникнення податкових зобов'язань визначається як дата зарахування (отримання) коштів на банківський рахунок (у касу) платника податку або дата отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів (послуг), а дата виникнення права на податковий кредит визначається як дата списання коштів з банківського рахунка (видачі з каси)

платника податку або дата надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів (послуг).

У разі якщо платник податку не включив у відповідному звітному періоді до податкового кредиту суму ПДВ на підставі отриманих податкових накладних, зареєстрованих в ЄРПН, таке право зберігається за ним протягом 365 календарних днів з дати складення податкової накладної.

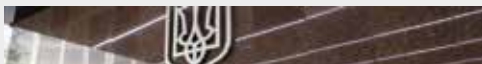
Суми податку, сплачені (нараховані) у зв'язку з придбанням товарів/послуг, зазначені в податкових накладних / розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в ЄРПН з порушенням терміну реєстрації, відносяться до податкового кредиту за звітний податковий період, в якому зареєстровано податкові накладні / розрахунки коригування в ЄРПН, але не пізніше:

- ніж через 365 календарних днів з дати складення податкових накладних / розрахунків коригування до таких податкових накладних;

- для платників податку, що застосовують касовий метод, - ніж через 60 календарних днів з дати списання коштів з банківського рахунка платника податку.

Отже, якщо платник податку формує податковий кредит за касовим методом, отримана ним податкова накладна включається ним до складу податкового кредиту того звітного періоду, в якому відбулася оплата товару, при постачанні якого була складена така податкова накладна. Таким платникам податку надано право на формування податкового кредиту протягом 60 календарних днів з дати списання коштів з їх банківських рахунків.

Враховуючи зазначене, платник податку, що застосовує касовий метод податкового обліку, при погашенні кредиторської заборгованості за придбані товари/послуги шляхом проведення розрахунків з постачальниками має право протягом 60 календарних днів з дати списання коштів з банківського рахунка такого платника ПДВ віднести до складу податкового кредиту суми ПДВ за податковими накладними, що були отримані ним при придбанні товарів/послуг у минулих роках, **включаючи випадки, коли з дати складання таких накладних минуло більше 1095 днів.**

Коментар:

Нагадуємо, що коло осіб, які можуть обирати касовий метод податкового обліку, є досить вузьким. До них відносяться платники ПДВ, які здійснюють постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів (тобто ті, що виконують державні замовлення за результатами тендеру), передають та розподіляють електричну та/чи теплову енергію, природний газ, вугілля, водопостачання та деякі інші комунальні послуги (особам, які не зареєстровані платниками ПДВ). Також, застосовувати касовий метод дозволено за операціями з виконання підрядних будівельних робіт.

2.3. Чи потрібно коригувати податковий кредит чи нараховувати податкові зобов'язання при реорганізації (приєднанні, злитті, перетворенні, поділі та виділенні) юридичної особи – платника ПДВ?

29.06.2016 р. ДФС України в інформаційно-довідковому ресурсі «ЗІР» роз'яснила деякі питання оподаткування ПДВ під час реорганізації підприємства.

Згідно з п.п. «б» п. 184.1 ст. 184 ПК України реєстрація платника податку діє до дати анулювання його реєстрації, яка проводиться шляхом виключення з реєстру платників податку і відбувається у разі якщо особа, зареєстрована як платник податку, прийняла рішення про припинення та затвердила ліквідаційний баланс, передавальний акт або розподільчий баланс відповідно до законодавства за умови сплати суми податкових зобов'язань із податку у випадках, визначених Кодексом.

Якщо товари/послуги, необоротні активи, суми податку по яких були включені до складу податкового кредиту, не були використані в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності, такий платник податку в останньому звітному (податковому) періоді не пізніше дати анулювання його реєстрації як платника податку зобов'язаний визначити податкові зобов'язання по таких товарах/послугах, необоротних активах виходячи із звичайної ціни відповідних товарів/послуг чи необоротних активів, крім випадків анулювання реєстрації як платника податку внаслідок реорганізації платника податку шляхом приєднання, злиття, перетворення, поділу та виділення відповідно до закону (п.184.7 ст.184 ПКУ).

Відповідно до п. 196.1.7 ст. 196 ПК України операції з реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення та перетворення) юридичних осіб не є об'єктом оподаткування.

Згідно з п.п. «а» п. 198.5 ст. 198 ПК України платник податку зобов'язаний, зокрема, нарахувати податкові зобов'язання виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до п. 189.1 ст. 189 Кодексу, за товарами/послугами, необоротними активами, під час придбання або виготовлення яких суми податку були включені до складу податкового кредиту, у разі якщо такі товари/послуги, необоротні активи починають використовуватися в операціях, що не є об'єктом оподаткування (крім випадків проведення операцій, передбачених п.п. 196.1.7 п. 196.1 ст. 196 Кодексу).

Отже, платник ПДВ, що реорганізується шляхом приєднання, злиття, перетворення, поділу та виділення відповідно до закону, не здійснює **ні нарахування податкових зобов'язань** на товари/послуги, необоротні активи, суми податку по яких були включені до складу податкового кредиту, і які не були використані в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності такого платника податку, **ні зменшення податкового кредиту по операціях з їх придбання.**

III. Акциз

3.1. Чи необхідно с/г підприємству реєструватися платником акцизного податку у разі заправки ним своєї техніки власним паливом?

В Листі від 15.06.2016 № 13380/6/99-99-15-03-03-15 (опублікований 24.06.2016 р.) ДФС України надала відповідь щодо необхідності реєструватися платником акцизного податку с/г

підприємству, яке заправляє свою техніку за рахунок власного палива через свій паливозаправний пункт (далі – ПЗП) та з метою власного споживання.

Суб'єкт господарської діяльності, який здійснюватиме будь-які операції, визначені п.п. 14.1.212 п. 14.1 ст. 14 ПК України, є особою, яка реалізує паливне, і відповідно до п.п. 212.1.15 п. 212.1 ст. 212 Кодексу є платником акцизного податку.

Згідно з п.п. 212.3.4 п. 212.3 ст. 212 Кодексу особи, які здійснюють реалізацію пального, підлягають обов'язковій реєстрації як платники податку контролюючими органами за місцезнаходженням юридичних осіб, місцем проживання фізичних осіб – підприємців, до початку здійснення реалізації пального.

Реалізація пального – це, зокрема, будь-які операції з передачі (відпуску, відвантаження) пального на митній території України на підставі договорів купівлі-продажу, міни, поставки, дарування, комісії, доручення (у тому числі передача на комісійну/довірчу реалізацію), поруки, інших господарських та цивільно-правових договорів або за рішенням суду, іншого компетентного державного органу чи органу місцевого самоврядування за плату (компенсацію) або без такої, які передбачають перехід права власності або права розпорядження, а також передачу (відпуск, відвантаження) пального на підставі договорів про виробництво із сировини замовника.

У випадку реалізації пального об'єктом оподаткування згідно з п.п. 213.1.12 п. 213.1 ст. 213 ПК України є реалізація будь-яких обсягів пального понад обсяги, що:

- отримані від інших платників акцизного податку, що підтверджені зареєстрованими акцизними накладними в Єдиному реєстрі акцизних накладних;
- ввезені (імпортовані) на митну територію України, що засвідчені належно оформле-

ною митною декларацією;

- вироблені в Україні, реалізація яких є об'єктом оподаткування відповідно до п.п. 213.1.1 цього пункту, що підтверджені зареєстрованими акцизними накладними в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

Отже, у разі реалізації пального в обсягах, які перевищують обсяги їх отримання, Товариству відповідно до норм Кодексу та постанови № 113 необхідно зареєструватися платником акцизного податку з реалізацією пального до початку здійснення реалізації, сплатити акцизний податок на окремий електронний рахунок, відкритий Товариству в Казначействі, надіслати ДФС заявку на поповнення обсягів залишків пального, яка реєструється ДФС в системі електронного адміністрування реалізації пального (СЕАРП), та подати до контролюючого органу за місцем реєстрації Декларацію акцизного податку.

У випадку, коли придбане Товариством паливне використовується виключно для власних потреб (у т. ч. у разі здійснення заправки власних транспортних засобів за відомостями через власний ПЗП), обов'язок реєструватися платником акцизного податку з реалізації пального не виникатиме, оскільки така операція не є реалізацією пального у розумінні абзацу другого п.п. 14.1.212 п. 14.1 ст. 14 Кодексу.

У разі якщо Товариство планує здійснювати операції з передачі (відпуску, відвантаження) пального іншим особам, чи здійснення будь-яких інших операцій з паливом на митній території України, то до початку здійснення таких операцій воно повинно зареєструватися платником акцизного податку з реалізації пального та складати акцизні накладні на такі обсяги реалізації, а також на обсяги пального, що використовується для власного споживання, зареєструвавши накладні в ЄРАН.

У разі виникнення питань та необхідності отримання консультації, будь ласка, звертайтеся до спеціалістів АБ "Радзівський і партнери"